

ПРО РОЗРАХУНОК НОРМИ ТРИВАЛОСТІ РОБОЧОГО ЧАСУ НА 2022 РІК

19.08.2021 | 10:22 | Директорат розвитку ринку праці та умов оплати праці

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися нижчезазначеним.

Відповідно до статті 50 Кодексу законів про працю України (далі - КЗпП) нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Відповідно до частини першої статті 51 КЗпП скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) - 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці, - не більш як 36 годин на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 № 163.

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватись за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі статтею 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (стаття 73) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у статті 51 КЗпП, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Відповідно до статті 73 КЗпП у 2022 році на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться у такі святкові та неробочі дні:

- 1 січня – Новий рік;
- 7 січня – Різдво Христове;
- 8 березня – Міжнародний жіночий день;
- 1 травня – День праці;
- 24 квітня – Пасха;
- 9 травня – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День перемоги);
- 12 червня – Трійця;
- 28 червня – День Конституції України;
- 24 серпня – День незалежності України;
- 14 жовтня – День захисників і захисниць України;
- 25 грудня – Різдво Христове.

Згідно з частиною третьою статті 67 КЗпП у випадку, коли святковий або неробочий день (стаття 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2022 році вихідний день у суботу 1 січня переноситься на понеділок 3 січня, вихідний день у неділю 24 квітня – на понеділок 25 квітня, вихідний день у неділю 1 травня – на понеділок 2 травня, вихідний день у неділю 12 червня – на понеділок 13 червня і вихідний день у неділю 25 грудня - на понеділок 26 грудня.

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу, розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документу.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися по зміненому у зв'язку з перенесенням робочих днів графіку роботи підприємства, установи, організації.

При цьому слід мати на увазі, що у разі перенесення робочого дня, який передує святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день, для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено статтею 53 КЗпП.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень встановлений на підприємстві, в установі, організації (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлені вихідні дні. У зв'язку з цим на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей 50-53, 67 і 73 КЗпП.

Приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2022 рік, розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів, наводиться нижче. За таких умов, залежно від тривалості робочого тижня, норма робочого часу на 2022 рік становитиме:

- при 40-годинному робочому тижні - 1987 годин;
- при 39-годинному робочому тижні - 1942 години;
- при 38,5-годинному робочому тижні - 1917 годин;
- при 36-годинному робочому тижні - 1792 години;
- при 33-годинному робочому тижні - 1643 години;
- при 30-годинному робочому тижні - 1494 години;
- при 25-годинному робочому тижні - 1245 годин;
- при 24-годинному робочому тижні - 1195 годин;
- при 20-годинному робочому тижні - 996 годин;
- при 18-годинному робочому тижні - 896 годин.

№ пп	Показники	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Усього за 2022 рік
1	Кількість календарних днів	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365
2	Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)	2 (1,7)	-	1 (8)	1(24)	2 (1,9)	2 (12,28)	-	1 (24)	-	1 (14)	-	1 (25)	11
3	Кількість вихідних днів	10	8	8	9	9	8	10	8	8	10	8	9	105
4	Кількість днів, робота в які не проводиться	12	8	9	10	11	10	10	9	8	11	8	10	116
5	Кількість робочих днів	19	20	22	20	20	20	21	22	22	20	22	21	249
6	Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 40-годинному тижні зменшується на 1 годину (число місяця, в яке скорочується тривалість робочого дня)	1 (6)	-	1(7)	-	-	1 (27)	-	1 (23)	-	1 (13)	-	-	5

Норма тривалості робочого часу в годинах при:

7	40-годинному робочому тижні	151	160	175	160	160	159	168	175	176	159	176	168	1987
8	39-годинному робочому тижні	148,2	156	171,6	156	156	156	163,8	171,6	171,6	156	171,6	163,8	1942,2
9	38,5-годинному робочому тижні	146,3	154	169,4	154	154	154	161,7	169,4	169,4	154	169,4	161,7	1917,3
10	36-годинному робочому тижні	136,8	144	158,4	144	144	144	151,2	158,4	158,4	144	158,4	151,2	1792,8
11	33-годинному робочому тижні	125,4	132	145,2	132	132	132	138,6	145,2	145,2	132	145,2	138,6	1643,4
12	30-годинному робочому тижні	114	120	132	120	120	120	126	132	132	120	132	126	1494

13	25-годинному робочому тижні	95	100	110	100	100	100	105	110	110	100	110	105	1245
14	24-годинному робочому тижні	91,2	96	105,6	96	96	96	100,8	105,6	105,6	96	105,6	100,8	1195,2
15	20-годинному робочому тижні	76	80	88	80	80	80	84	88	88	80	88	84	996
16	18-годинному робочому тижні	68,4	72	79,2	72	72	72	75,6	79,2	79,2	72	79,2	75,6	896,4